

IV. De studerende

1. Adgangen til universitetet

Bestand og tilgang af studerende

Bestanden af studerende ved universitetet i oktober 1983 var ialt 25.048, hvilket er en stig-

ning på godt 350 personer i forhold til bestanden i oktober sidste år. Der har i 1983 været en svag stigning i såvel antallet af nyimmatrikulerede som antallet af studieskiftere. Bestanden af studerende fordelte sig på de enkelte fakulteter som vist nedenfor:

	Bestand	Studiestartere	Heraf nyimm.
Teologiske fakultet	721	119	98
Samfundsvidensk. fakultet	6067	1106	980
Lægevidensk. fakultet	3152	349	309
Humanistisk fakultet	10041	1109	842
Naturvidensk. fakultet	5067	1074	747
Universitetet i alt	25048	3757	2976

Adgangsbegrænsning

I 1977 indførtes adgangsregulering til de videregående uddannelser. Reguleringen omfatter alle uddannelser på Københavns Universitet. Adgangen til uddannelserne sker ved optagelse til et optagelsesområde, der kan omfatte en

eller flere uddannelser. Direktoratet for de videregående Uddannelser fastsætter hvert år antallet af optagelsespladser på hvert enkelt optagelsesområde.

Følgende oversigt viser antallet af optagelsespladser i 1983 på optagelsesområderne indenfor Københavns Universitet (tallene er excl. overbookingpladser):

Optagelsesområde	Antal pladser
Lægevidenskab	340
Naturvidenskab	440
Biologi	110
Datalogi/matematik	130
Datalogi/andet	70
Exam.scient. datalogi/HD	60
Legemsøvelser	20
Teologi	105
Humaniora	710
Audiologopædi	20
Jura	535
Samfundsfag/forvaltning	65
Forvaltning/datalogi	50
Statsvidenskab	320
Sociologi m.v.	60
Psykologi/pædagogik	170

Hvis der er flere ansøgere end der er pladser til de enkelte optagelsesområder, begrænses adgangen efter de regler, der er fastlagt i »Bekendtgørelse om optagelse ved uddannelserne på København, Århus og Odense universiteter«.

I 1983 var der adgangsbegrænsning på alle uddannelser på Københavns Universitet med undtagelse af den nye kombinationsuddannel-

se i forvaltning og datalogi, hvor der ved optagelsens afslutning endnu var ledige pladser. I den følgende oversigt er vist grænsekvotienten for de enkelte optagelsesområder. Den under gruppe II anførte kvotient er den laveste eksamenskvalitet, der i forbindelse med 18 mdr.s godkendt erhvervs erfaring gav adgang til det pågældende optagelsesområde.

Optagelsesområde	Gruppe I kvotient	Gruppe II kvotient
Lægevidenskab	9,6	8,5
Naturvidenskab	7,0	alle opt.
Biologi	8,8	8,0
Datalogi/matematik	8,2	6,6
Datalogi/andet	8,6	7,5
Datalogi/HD	8,3	7,2
Legemsøvelser	9,0	8,2
Teologi	7,9	alle opt.
Humaniora	8,6	7,5
Audiologopædi	9,6	9,0
Jura	9,1	8,1
Samfundsfag/forvaltning	9,2	8,2
Forvaltning/datalogi	-	-
Statsvidenskab	8,4	6,7
Sociologi m.v.	9,4	8,7
Psykologi/pædagogik	9,2	7 points

De 20 ledige pladser på forvaltning/datalogi-uddannelsen blev efter optagelsesreglerne udbudt i en »2. optagelsesrunde«. Da der meldte

sig omkring 50 ansøgere, måtte de 30 yngste ansøgere afvises.

Tilsagnsordning

Efter en ændring i optagelsesbekendtgørelsen åbnedes i 1983 mulighed for at søge og opnå tilsagn om optagelse på en uddannelse til næste år. Tilsagn gives til de ansøgere, der ved optagelsen var tættest på at komme ind og i et antal, der svarer til ialt halvdelen af de pladser, der er til rådighed på det enkelte optagelsesområde i gruppe II.

I 1983 søgte 1377 af de ansøgere, der havde en uddannelse på Københavns Universitet som 1. prioritet om tilsagn, hvis de ikke kunne optages i år. 522 opnåede tilsagn om optagelse næste år, de fleste på betingelse af, at de inden optagelsen i 1984 havde fået godkendt et bestemt antal måneders erhvervs erfaring.

Dispensater og udenlandske studerende

Dispensater

Fra 1. juli 1982 til 1. juli 1983 har Konsistoriums Dispensationsudvalg behandlet 415 ansøgninger om optagelse ved særlig tilladelse. Af disse er 21 bevilget umiddelbart, 309 betinget bevilget og 85 ikke bevilget men henvist til at tage eller afslutte en adgangsgivende eksamen. De tilsvarende tal for 1981-1982 var 433 ansøgere (hhv. 40, 297, 96).

Jura, psykologi og humaniora er uændret de

mest søgte fag. Til optagelse 1983 indsendte dispensater 157 (1982: 161) immatrikulationsansøgninger. Af disse er 111 (1982: 104) indstillet til en studieplads. Da nogle dispensater søger flere optagelsesområder eller andre institutioner, er det endelige antal, der optages på dispensation, lidt mindre.

Siden 1980 har antallet af primære dispensationsansøgninger og immatrikulationsansøgninger ligget ret stabilt.

Udenlandske studerende

Til optagelse 1983 modtog man 165 immatrikulationsansøgninger fra udenlandske studenter, der rettidigt inden 15. marts fristen havde indsendt en foreløbig ansøgning om optagelse. Af disse blev 82 indstillet til optagelse. Ligesom dispensaterne blev nogle optaget på andre prioriteter.

Som i 1982 var konkurrencen hård især til humaniora, idet kun 21 af 70 ansøgere kunne optages. Faktisk er optagelseskvotienten, hvis den blev omregnet til den danske 13-skala, højere end for danske studenter i Gruppe I/II.

Som gæstestuderende er optaget 51 i 1982, hvoraf de fleste er tilknyttet Institut for nordisk filologi.

En del af de afviste udenlandske studerende, som i virkeligheden kun ønsker et kortere studieophold som led i igangværende studier i hjemlandet, henvises til denne ordning.

2. Studievejledningen

Studievejledningen vejleder og informerer såvel de studerende, der er indskrevet ved universitetet som den store gruppe unge, der er i færd med at vælge uddannelse. I det forløbne år har der været en mærkbar stigning i antallet af henvendelser til Studievejledningen. De

skærpede regler om adgangen til orlov og genindtegning sammenkædet med de snævre økonomiske betingelser for unge under uddannelse, har skabt et stort behov for råd og vejledning blandt de universitetsstuderende. Også det stadig mere komplicerede optagelsessy-

stem – såvel til universitetsstudierne som til de øvrige videregående uddannelser har medført en større efterspørgsel efter informationsmateriale og bistand i forbindelse med valg af uddannelse.

Studievejledningen modtager endvidere et stort antal henvendelser fra udlændinge, der ønsker nærmere oplysninger om uddannelsesmulighederne i Danmark.

Derudover deltager studievejledningen i forskellige former for samarbejde med andre rådgivnings- og vejledningsinstanser, og der udarbejdes løbende studie-statistikker, undersøgelser m.v.

Endelig er studievejledningen indgået i forskellige kursusaktiviteter.

Vejledningen af de indskrevne studerende ved universitetet har i det forløbne år primært været præget af problemer omkring studieskift og orlov samt om økonomiske og socialt betingede forhold. Stadig flere studerende fanges i »en ond cirkel«, fordi den eksisterende studiestøtteordning er utilstrækkelig. De studerende nødsages derfor til at supplere studiestøtten med sideløbende indtægter fra erhvervsarbejde allerede fra begyndelsen af studietiden. Herved forsinkes studiet betydeligt og studietidsgrænserne overskrides med det resultat, at muligheden for økonomisk støtte helt bortfalder. Den derved nødvendiggjorte forøgelse af erhvervsarbejdets omfang falder ofte sammen med det tidspunkt i studierne hvor der skal skrives speciale eller udarbejdes større, selvstændige opgavebesvarelser.

Muligheden for at meddele midlertidigt ophør eller orlov fra studiet er med en bekendtgørelse af 9. august 1982 blevet kraftigt begrænset i forhold til universitetets tidligere praksis. De studerende er hermed så godt som afskåret fra muligheden for at søge bistandshjælp. En del studerende må derfor henvises til at meddele ophør fra studiet, og kun de færreste vil være i stand til at blive optaget på et senere tidspunkt, da optagelse forudsætter, at man kan klare de meget høje kvotientkrav under adgangsbegrænsningssystemet.

Mange studerende henvender sig i studievejledningen med ønsket om råd og vejledning om valg af bifag i tilknytning til et næsten gennemført hovedfagsstudium. For disse studerende er hovedproblemet ofte at finde et bi-

fag, som kan forventes at give en forbedring af beskæftigelsesmulighederne efter endt cand. mag.-studium.

I betragtning af den store arbejdsløshed for specielt humanistiske og samfundsvidenskabeligt uddannede er det meget vanskeligt at pege på bestemte bifagskombinationer, som vil kunne forbedre ansættelseschancerne efter endt studieførløb, hvorfor man fra studievejledningens side meget nøje følger udviklingen i udarbejdelsen af nye uddannelsesstilbud, specialiseringsmuligheder m.v. Også universitetets erhvervsvejledning påtager sig i vid udstrækning vejledningen af studerende, der står i begreb med at afslutte kandidatstudiet – se nedenfor.

Vejledningen af de unge, der er i færd med at vælge uddannelse, er fortsat vanskeliggjort af de begrænsede valgmuligheder. Selv med en ganske god studentereksamen eller højere forberedelseksamen kan det være meget svært – eller umuligt – at komme i gang med en uddannelse – specielt en universitetsuddannelse.

Selv om der ved en række uddannelser i 1983 blev merindskrevet med ca. 10 % i forhold til optagelsestallet i 1982, har denne forøgelse af studiepladserne ikke kunnet afbøde virkningerne af det voksende studentertal. Antallet af afviste ansøgere fra de videregående uddannelser steg således igen i år, hvilket medførte en stor opgave for studievejledningen i vejledningen af de afviste unge. I dette arbejde bistod erhvervsvejledere fra Arbejdsformidlingerne.

Ofte har det været nødvendigt at tage flere samtaler med den enkelte klient og i vejledningen medtage uddannelser, der ikke ligger i feltet af de uddannelsesønsker, som den uddannelsessøgende selv kunne tænke sig. I forbindelse med studiestarten er der ligeledes en række problemer af såvel studiemæssig som af social art, hvoraf kan nævnes store problemer med at finde sig en bolig i nærheden af det kommende uddannelsessted.

Det kan endvidere nævnes, at vejledningen om uddannelsesmulighederne inden for datalogi-uddannelserne optog en meget stor plads p.g.a. en usikkerhed hos de studerende om studiestart, studiemønster, eksamen m.v. specielt hvad angår de nye uddannelseskombinationer.

I forbindelse med optagelsen i 1983 indførtes en ny regel om, at man kunne få tilsagn om

en studieplads i 1984, såfremt man var lige ved at blive optaget og under forudsætning af, at man forinden 1. juli 1984 har haft et erhvervsarbejde af et nærmere bestemt omfang. Mange studerende har været i tvivl om, hvilke reelle muligheder, der er for at blive sikret studiepladsen i 1984.

Ved optagelsen i 1983 påbegyndtes endvidere afviklingen af point-systemet ved optagelse til psykologi og pædagogik som hovedfag, hvilket vil sige, at man i såvel 1983 som 1984 har et optagelsessystem, der kombinerer point-systemet med det optagelsessystem, der er kendt fra optagelse til de øvrige universitetsuddannelser, dvs. kvotient-systemet. Denne ændringer giver mange problemer for ansøgerne til psykologi/pædagogik, idet man bl.a. skal vurdere, om der vil være nogen mulighed for at blive optaget gennem point-systemet i 1984, da 1984 er sidste år, dette point-system vil fungere.

Studievejledningen samarbejder endvidere med studie- og erhvervsvejledningerne rundt om i landet, idet det ofte vil være påkrævet at henvise de studerende til at søge råd og bistand andre steder. Således henvises en stigende del af de vejledningssøgende til studenterrådgivningen samtidig med, at man fra studievejledningens side har fået pålagt forskellige koordinerende opgaver efter undervisningsministeriets cirkulære om uddannelses- og erhvervsvejledning af 30. april 1982. Endvidere samarbejder studievejledningen med de centrale studievejledere rundt om på de forskellige fag, idet specielle oplysninger om fagernes indhold og opbygning må søges decentralt samtidig med, at studievejlederne dér yder vejledning om de indskrevne studerendes forhold.

Studievejledningen udarbejder endvidere forskellige undersøgelser og dokumentationsmateriale først og fremmest vedr. de studerendes forhold på og uden for universitetet. Således udarbejdes i 1981 en undersøgelse over de studerendes økonomiske og sociale forhold ligesom der i efteråret 1982 er gennemført en undersøgelse vedr. overgangen mellem gymnasium/hf og videregående uddannelser.

I efteråret 1983 er studievejledningen blevet tilknyttet en undersøgelse over de afviste ansøgere fra de videregående uddannelser, i hvilken man søger at belyse de afviste uddannelsesøn-

sker, placering på arbejdsmarkedet m.v.

Som led i informationen af potentielle og aktuelle studerende, udarbejder studievejledningen fortsat skriftligt materiale. En stor del af dette udsendes til erhvervsvejledere, gymnasier/hf-kurser m.v.

De begrænsede muligheder for optagelse og studieskift i forbindelse med den stadig vanskeligere beskæftigelsessituation for de langvarigt uddannede har gjort det nødvendigt i langt højere grad end før at inddrage spørgsmål om beskæftigelse efter studiet allerede så tidligt som under vejledningen i forbindelse med studievalg. Studievejledningen samarbejder her med Erhvervsvejledningen, som primært har til formål at undersøge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsesmulighederne for universitetskandidater og at vejlede ældre studerende og ny kandidater herom.

Erhvervsvejledningen har indsamlet og bearbejdet et stort materiale til brug for vejledningen og der er udarbejdet en del skriftligt materiale bl.a. om jobmuligheder for forskellige typer universitetskandidater. Ud fra antallet af henvendelser kan det ses, at der er et stort behov for information og vejledning.

For at imødekomme dette behov har Erhvervsvejledningen desuden afholdt 8 »udslusningskurser« for næsten-kandidater i jobsøgning, beskæftigelsesmuligheder, A-kasseregler m.v.

Enkeltkurser

I det forløbne år blev der læst ca. 1100 enkeltkurser ved Københavns Universitet. Som tidligere år blev næsten 50 % af kurserne læst ved det humanistiske fakultet, ca. 30 % ved det samfundsvidenskabelige fakultet og ca. 20 % ved det naturvidenskabelige fakultet.

Enkeltkursister medtælles for hvert af de fag, der er anført på kursuskortet.

Der er ansøgninger, der ikke kan imødekommes, idet der til nogle meget søgte kurser melder sig flere enkeltkursussøgende, end der er plads til.

3. Studenter- og studiestatistik

Vedrørende statistikker henvises til Statistikserien (Københavns Universitets statistik), udgivet af Fællessekretariatet, Københavns Universitet.

Der er foreløbig udgivet følgende hæfter med nedennævnte indhold:

- I: Indeholder tabeller dels over bestand, dels over enkelte immatrikulationsår-gange.
 II: Indeholder tal for bestand, nyimmatrikulerede og studiestartere i samtlige fag 9 år tilbage.

III: Omfatter kandidatstatistikker fra enkelte fag.

IV: Indeholder en oversigt over tilgangen til de enkelte fag, fordelt på nyimmatrikulerede og studieskiftere, de nyimmatrikuleredes adganggrundlag og antal studiestartere senere end 1. oktober.

Hæfterne ajourføres løbende.

Derudover udsendes årligt specialanalyser vedr. bl.a. de studerendes sociale og økonomiske forhold.

4. Statens Uddannelsesstøtte

Stipendiekontoret har i 1982/83 af Statens Uddannelsesstøttes midler formidlet indtil 31/7 1983:

	Antal ansøgninger
Stipendium alene	3.251
Stipendium og statslån	1.664
Stipendium, statslån og stg. lån	3.533
Statsgaranteret lån alene	2.574
Tildeling ialt	11.022

	Stip. kr.	Statslån kr.	Stg.lån kr.
Stipendium alene	45.835.198		
Stipendium og statslån	25.745.239	12.763.214	
Stipendium, statslån og stg. lån	49.756.166	22.507.201	34.196.702
Statsgaranteret lån alene			74.373.087
Tildeling ialt	121.336.603	35.270.415	108.569.789

5. Kandidatexamen i Fønikringsvidenskab (samtakst.)

Våren 1982-83: 2 kandidater

Sommeren 1983: 2 kandidater

13. Logoritmisk kandidatexamen (samtakst.)

Våren 1982-83: 231 kandidater

Sommeren 1983: 237 kandidater

5. Kollegieforhold

De gamle kollegier

Under den 21. september 1983 har Dronningen konfirmeret statuten for »Københavns Universitets Kollegiesamvirke af 1983«. I henhold til statuttens § 12 træder denne og dermed det økonomisk-administrative samarbejde mellem Regensen, Borchs Kollegium, Elers Kollegium og Valkendorfs Kollegium i kraft den 1. januar 1984.

En lang række bygningsforanstaltninger i kollegierne er gennemført. Støtte til yderligere bygningsforanstaltninger m.m. søges fra offentlig og privat side.

De nye kollegier

Universitetet er repræsenteret i bestyrelserne for en række af de nye kollegier.

Gennem de senere år har det på grund af den økonomiske udvikling ikke været muligt for kollegianerne at betale en leje, der skaffer

dækning for kollegiets sædvanlige udgifter, herunder henlæggelser til vedligeholdelse og hovedstandsættelser samt afskrivninger etc.

Det har derfor været nødvendigt at gribe ind med støtteordninger:

I 1982 tiltrådte finansudvalget en støtteordning, der gik ud på at yde en støtte af en sådan størrelse, at den leje, kollegianerne skulle betale for et kollegieværelse – inklusive varme, el og møblering – maksimeredes til 650 kr./mdl. i studieåret 1981/82 og til 715 kr./mdl. i studieåret 1982/83.

For studieåret 1983/84 er der ikke som i de 2 foregående studieår fastsat en maksimal leje.

Derimod er statens tilskud til nedbringelse af lejen for studieåret 1983/84 fastsat ved en opregulering af tilskuddet for studieåret 1982/83 med 25 %. Ifølge boligstyrelsens beregninger vil den gennemsnitlige forhøjelse af lejen fra 1982/83 til 1983/84 derved kunne begrænses til 4 %. Der er ved beregningen forudsat en stigning i driftsudgifterne på 6 %.

Lejestigningen på 4 % er imidlertid et gennemsnit, der ikke gælder for det enkelte kollegium. På nogle kollegier vil den nødvendige lejeforhøjelse blive lidt mindre end 4 % og på andre desværre lidt større.